

MADE BY STRENGNÄS. ETT PROGRAMBLAD FÖR STRÄNGNÄS STAD FRÅN STADS FÖRENINGEN MITT STRÄNGNÄS.

MADE BY STRENGNÄS #2021

DOMKYRKOBERGET — HISTORIA
OCH FRAMTID

STRÄNGNÄSOPERAN GER ORFEUS AV
GLUCK

UPPLEV STRÄNGNÄS
BILCRUISING

För mer info:

www.mittsträngnäs.se/evenemang

SOMMARENS DRAMATISERADE
STADSVANDRINGAR

UPPLEV UTBUD, BILDNING, KULTUR
OCH HISTORIA I STRÄNGNÄS

STRÄNGNÄS DOMKYRKA ÄR ÖPPEN
FÖR ALLA, VARJE DAG

VÄLKOMMEN TILL STRÄNGNÄS — EN HISTORISK STAD VID MÄLAREN

STRÄNGNÄS ÄR EN HISTORISK STAD MED ETT PERFEKT LÄGE MITT I MÅLARDALEN och i Stockholmsregionens omedelbara närhet. Stadsbilden domineras av den vackra domkyrkan och staden är sedan 1100-talet biskopssäte.

I DAG FÖRENAS HÄR KULTUR, HISTORIA OCH BILDNING, precis som det gjort under många hundra års tid. De historiskt intressanta byggnaderna runt domkyrkan är väl bevarade, och stadskärnan, domkyrkoberget och hamnen är i dag i högsta grad levande områden som inte bara är vackra utan också viktiga mötesplatser. Här samlas såväl medlemmar i den aktiva stifts- och församlingskyrkan som övriga invånare, turister och gymnasieelever från hela landet.

STRÄNGNÄS OCH ÖARNA I MÄLAREN VAR TIDIGT VIKTIGA MÖTESPLATSER för vikingarna, redan innan kristendomen kom till Sverige. Vid kristendomens intåg i regionen byggdes både ett kloster och en domkyrka i Strängnäs, vilket medförde att staden tidigt blev ett viktigt andligt, kulturellt och administrativt centrum. Vid klostret i Strängnäs fattades beslut om grundandet av Uppsala universitet på 1400-talet. Det var också just i Strängnäs – vid domkyrkan – som Sverige föddes som enad nation år 1523, när Gustav Vasa valdes till kung den 6 juni.

UNDER FÖRRA ÅRET DRABBADES HELA VÄRLDEN av ett nytt coronavirus som orsakade sjukdomen covid-19. Det har påverkat alla människor på olika sätt men också företag, föreningar, organisationer och andra verksamheter. Under denna period av pandemi har Strängnäs stad och dess invånare visat prov på stor sammanhållning och lojalitet. Tillsammans har vi stöttat och hjälpt varandra och "vi-känslan" och stoltheten över staden har växt sig allt starkare.

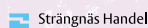
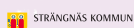
I MADE BY STRENGNÄS 2021, som du nu håller i din hand, presenteras ett antal evenemang och aktiviteter från många olika aktörer i staden. Vi hoppas alla att dessa ska kunna genomföras så som de presenteras här, men Folkhälsomyndighetens och regeringens restriktioner och rekommendationer kommer i alla sammanhang att följas i första hand. Evenemang och aktiviteter kan därför komma att ställas in eller genomföras på annat sätt än som de presenteras här.

KOM OCH UPPTÄCK STRÄNGNÄS, där kultur och historia möter modern shopping, restauranger och caféer. Här är nära till allt, med ett stort utbud av aktiviteter i staden som du kan läsa om i detta programblad.

Väl mött i Strängnäs 2021, önskar
Mitt Strängnäs

 Welcome to Strängnäs – an idyll situated by the lake Mälaren. With its beautiful cathedral and strategic location in the middle of Mälardalen, this town early on became a meeting place for both trade and church as well as education. Strängnäs became a bishop's seat already in the 1100s and it was also here that Sweden was born as one united nation in the year of 1523 when Gustav Vasa was elected king at the Strängnäs Cathedral. Today, this exciting history is united with the present and future opportunities of shopping and events all year round.

ETT STORT TACK TILL MITT STRÄNGNÄS BIDRAGSGIVARE

MADE BY STRENGNÄS

– ett programblad för Strängnäs stad
från Stadsföreningen Mitt Strängnäs

FÖRENINGENS SEKRETERARE OCH VERKSAMHETSLEDARE

Pernilla Eklund, tel. 073-254 61 66

TEXTER

(produktion och bearbetning)
Mitt Strängnäs och
Falkblick Kommunikation AB
www.falkblick.se

GRAFISK FORM

AdTrain AB, www.adtrain.se

WEBB

www.mittsträngnäs.se

OMSLAGSBILD

Pernilla Eklund

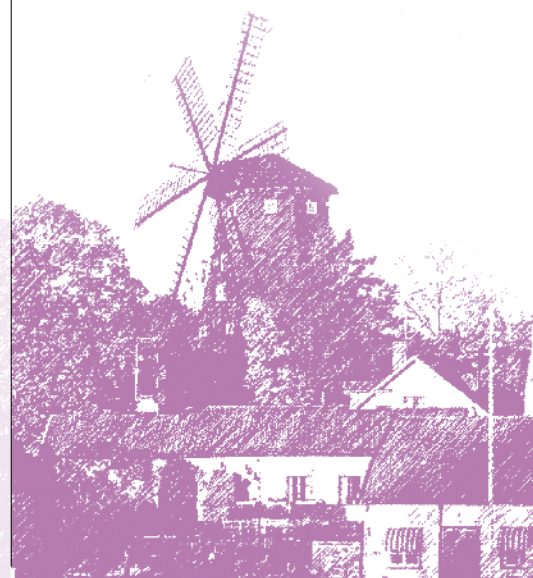

FOTO: ROBERT ANDERSSON | STRÄNGNÄS KOMMUN
BILDBEHÄNDLING: ADTRAIN AB

FOTO ÖVRIGA BILDER DENNA SIDA: PERNILLA EKLUND

FOTO JMS HAVSÖRNEN: REDERI MÄLARSTADEN AB

INNEHÅLL

Kalendarium	Sid. 4–5
Kommunikationer	Sid. 6
Shopping	Sid. 7
Besöksmål	Sid. 8–10
Bernhardssons Möbler	Sid. 11
Karta	Sid. 12–13
Aktiviteter "Att Göra"	Sid. 14
Marknader	Sid. 15
Bilcruising	Sid. 16
Gula Rosornas Företagsby ...	Sid. 17
SträngnäsOperan	Sid. 18
Vasaspelets picknickteater ...	Sid. 19
Domkyrkan	Sid. 20–21
Projekt Domkyrkoberget	Sid. 22–23

För mer
information,
besök:
mittsträngnäs.se

KalendariuM

Spara tid och miljö:
HANDLA LOKALT!

28 FEBRUARI

Föredrag: Det synliga och osynliga.

Digitalt och återfinns här:
www.katedralensvanner.se
Arrangör: Katedralens vänner.

MARS

Utställning: Strängnäs historiska besöksmål.

I Resecentrum och i Galleria Präntaren.
Arrangör: Gustav Vasa Föreningen.

1 APRIL

Påsk i Strängnäs.
Kl. 12.00–15.00 i Strängnäs stadskärna.
Arrangör: Mitt Strängnäs.

18 APRIL

Föredrag: Utbildningshistorikern Jakob Evertsson talar om domkyrkans roll i utbildningen under århundradena.

Kl. 16.00 i Strängnäs domkyrka.
Arrangör: Katedralens vänner.

15 MAJ

Vårmarknad.
Kl. 10.00–15.00 på Gyllenhjelmstorget.
Arrangör: Mitt Strängnäs.

30 MAJ

Föredrag: Domkyrkobibliotekarien Elin Andersson berättar om domkyrkobibliotekets plats i utbildningen.
Kl. 16.00 i Strängnäs domkyrka.
Arrangör: Katedralens vänner.

22 MAJ

KULTUR 21.
Arrangör: Strängnäs kommun.

6 JUNI

Nationaldagsfirande i Strängnäs.

6 JUNI

Premiär för Vasaspelets picknick-teater.
Kl. 19.00 i Månssons trädgård.
Arrangör: Föreningen Vasaspelet och Vasaveckorna.
Föreställningen ges även 8, 9, 11 och 12 juni.

15 JUNI

Domkyrkans sommartider startar.
Öppet kl. 10.00–18.00.
Guidade visningar kl. 14.00.
Visningen utgår i händelse av gudstjänst.

24 JUNI

Dramatiserade stadsvandringar startar för säsongen.
Torsdagar under sommaren, med start från kl. 18.30 i Ugglans park.
Arrangör: Föreningen Dramatiserade Stadsvandringar i Strängnäs.

FOTO: PERNILLA EKLUND

FOTO: PERNILLA EKLUND

25 JUNI

Midsommarfirande.

Från kl. 12.30 på Visholmen.

Arrangör: Strängnäs Gille.

26 JUNI

Guidade turer i Strängnäs startar för säsongen.

Lördagar under sommaren, med start kl. 14.00 vid hamnkontoret i Väster-viken.

Arrangör: Mitt Strängnäs.

26 JUNI

Visningar av Grassagården startar för säsongen.

Lördagar under sommaren, kl. 12.00–15.00 på Grassagården.

Arrangör: Strängnäs Gille.

26 JUNI

Visningar av väderkvarnen startar för säsongen.

Lördagar under sommaren, kl. 12.00–15.00 i kvarnen.

Arrangör: Strängnäs Gille.

Vi
anpassar
alla evenemang
och aktiviteter
efter FHM:s för tiden
gällande
restriktioner.

26 JUNI

Premiär för operan Orfeus av Ch. W. Gluck.

Kl. 19.00 i Månssons trädgård.

Arrangör: Föreningen Strängnäs-Operan.

Föreställningen ges även 28 och 30 juni samt 2 och 3 juli.

FOTO: PERNILLA EKLUND

10 JULI

Bilcruising.

Kl. 10.00–14.00, med start på Västervikstorget.

Arrangör: Mitt Strängnäs.

10 JULI

Konsert med The Boppin' Cats.

Kl. 19.00 i Ugglans park.

Arrangör: Mitt Strängnäs.

14 AUGUSTI

Familjedag med springlopp för barn.

Kl. 10.00–15.00 på Gyllenhjelmstorget.

Arrangörer: First Class Gym och Mitt Strängnäs.

25 SEPTEMBER

Nostalgi- och vintagedag.

Kl. 10.00–15.00 på Gyllenhjelmstorget.

Arrangör: Mitt Strängnäs.

9 OKTOBER

Strängnäs marknad.

I Strängnäs stadskärna.

Arrangör: IK Viljan.

23 OKTOBER

Halloween i Strängnäs.

Kl. 12.00–15.00

i Strängnäs stadskärna.

Arrangör: Mitt Strängnäs.

11 DECEMBER

Julmarknad.

Kl. 10.00–15.00 i Strängnäs stads-kärna och i Strängnäs domkyrka.

Arrangörer: Mitt Strängnäs och Strängnäs domkyrkoförsamling med Aspö.

FOTO: PERNILLA EKLUND

Tips!
I juletid kan du njuta en
supergod skinkmacka på något av
stadens caféer.

BÅTTRAFIK UNDER SOMMAREN

Räk- och tacokryssning

24 maj t.o.m. 6 september.
Måndagar kl. 19.00–22.00 från Ångbåtsbron.

PRIS: 425 kr/person.

Kryssningar till vikingastaden Birka

24 juni t.o.m. 8 augusti.
Torsdagar kl. 10.40–16.15 från Ångbåtsbron.
Söndagar kl. 10.50–18.10 från Ångbåtsbron.

PRIS: 425 kr/person, inkl. entré och guide.

Strängnäs – Mariefred – Taxinge – Strängnäs

25 juni t.o.m. 6 augusti.
Fredagar kl. 11.10–16.30 från Ångbåtsbron.

PRIS: 225 kr/person.

Strängnäs – Stockholm

27 juni t.o.m. 8 augusti.
Söndagar kl. 10.15–14.15 från Ångbåtsbron.

PRIS: 345 kr/person.

TÅG- OCH BÅTTRAFIK TILL OCH FRÅN STRÄNGNÄS

Strängnäs – Drottningholm – Strängnäs

27 juni t.o.m. 8 augusti.
Söndagar kl. 10.50–18.10 från Ångbåtsbron.

PRIS: 345 kr/person.

Västerås – Strängnäs – Västerås

24 juni t.o.m. 6 augusti.
Torsdagar: 08.30–19.00 från Ångbåtsbron.

Fredagar: 09.00–18.45 från Ångbåtsbron.

Söndagar: 09.00–20.00 från Ångbåtsbron.

PRIS: 295 kr/person.

Med reservation för ändringar.
På alla priser tillkommer en bokningsavgift om 15 kr/person.

BOKNING: www.rederimalarstaden.se.

ARRANGÖR: Rederi Mälarstaden.

TÅGTRAFIK

SEDAN 1996 INGÅR STRÄNGNÄS I DET NYA JÄRNVÄGSNÄTET KRING MÄLARDALEN. Det har förbättrat tillgängligheten och kommunikationerna avsevärt.

ETT NYTT STORT RESECENTRUM STOD KLART I STRÄNGNÄS 2017.

Här finns goda parkeringsmöjligheter för både cykel och bil. Från Resecentrum är det bara fem minuters promenad in till Strängnäs stadskärna.

SOMMAREN 2018 ÖPPNADE DUBBELSPÅRET mellan Strängnäs och Härad, något som ytterligare har ökat punktligheten och förbättrat kapaciteten på Svealandsbanan.

I DECEMBER 2019 BÖRJADE OCKSÅ DE FÖRSTA MÄLARTÅGEN RULLA.

En tågresor mellan Strängnäs och Stockholm tar cirka 45 minuter, och med bra turtäthet ges goda möjligheter till pendling inom hela Mälardalen.

VÄLKOMMEN TILL GALLERIA PRÄNTAREN I STRÄNGNÄS

Strängnäs växer när du handlar lokalt.

BUTIKER • LIVSMEDEL • APOTEK • CAFÉ

Ett tjugotal butiker under samma tak.

FACKHANDEL

mån – fre 10–18
lör 10–15

MATARKET

alla dagar 08–21

[galleriaprantaren](https://www.facebook.com/galleriaprantaren)

[galleriaprantaren](https://www.instagram.com/galleriaprantaren)

galleriaprantaren.se

Shopping OCH UTBUD I STRÄNGNÄS

Spara tid och miljö:
HANDLA LOKALT!

Strängnäs är en charmig småstad vid Mälaren med en aktiv och levande stadskärna. Här är det nära till allt! Från Gyllenhjelmstorget, med butiker och service, är det bara några steg till de anrika kvarteren kring domkyrkan med kullerstensbelagda gator och låga röda hus. Längs Mälarens strand finns fina promenadstråk, och stadsparken Visholmen erbjuder såväl en badplats som möjlighet till sport och lek. Intill ligger Västerviken, Strängnäs hamnområde, som sommartid myllrar av folkliv och uteserveringar. Välkommen hit!

I STRÄNGNÄS STADSKÄRNA finns allting samlat på ett unikt sätt: såväl historia, kultur och sevärdheter som ett modernt serviceinriktat centrum.

GALLERIA PRÄNTAREN VID GYLLENHJELMSTORGET har ett stort utbud av butiker och service – bland annat kända klädkedjor, apotek, matbutik och en välsorterad bokhandel. Även i övriga stadskärnan finns flera butiker för dagligvaror och service, som till exempel Ica Bengtssons med fisk- och köttdisk, apotek och välbesökta bagerier.

DET FINNS OCKSÅ MINDRE, PERSONLIGA BUTIKER som erbjuder mode, inredning, blomsterdekorationer, lokala delikatesser och mycket mer, alla med väl utvalt sortiment. Missa inte stadens secondhandaffärer. De är rena guldgruvorna, med ett stort och brett utbud som lockar till många fynd. Handla hållbart med en insats för miljön, samtidigt som du skapar en unik och personlig stil – oavsett om det gäller kläder och skor, böcker och musik eller husgeråd och inredning.

FOTON: PERNILLA EKLUND

UTBUD AV RESTAURANGER, CAFÉER OCH MATSTÄLLEN av olika kategorier i stadskärnan, främst kring Gyllenhjelmstorget, Ugglans park och i hamnen. Alla är de naturliga mötesplatser, där var och en kan hitta sin egen favorit. Välj bland såväl välkända restauranger, med mat från olika kulturer, som små och personliga caféer. Några ställen erbjuder dessutom pub och musikunderhållning.

STRAX UTANFÖR DEN GAMLA STADSKÄRNAN HAR OCKSÅ AFFÄRS- OMRÅDEN MED STÖRRE VARUHUUS VUXIT UPP. Här finns bland annat bygghandel, färgaffär, möbelvaruhus och bilhandel. Varuhuset kompletterar varandra, och personalen bistår gärna med tips och fackkunskap. Med generösa öppettider, stora ytor och gott om gratis parkering, är dessa områden ett utmärkt komplement till dagligvaruhandeln och de mindre, personliga butikerna i Strängnäs stadskärna.

Varmt välkommen till Strängnäs – staden med närhet till allt!

1 DOMKYRKAN

STRÄNGNÄS DOMKYRKA tronar högt över staden, som ett landmärke och Strängnäs främsta sevärdhet. Det är en treskeppig, gotisk tegelkyrka med anor sedan 1200-talet. Troligen invigdes kyrkan den 29 juni 1291 och helgades då åt apostlarna Petrus och Paulus. Domkyrkan byggdes sedan till under 1300- och 1400-talen, och den karakteristiska tornhuvu uppfördes på 1740-talet. Kyrktornet är 75 meter högt. Kyrkan har två altarskåp, tillverkade i Bryssel i början av 1480-talet.

FOTO: PERNILLA EKLUND

De köptes in och donerades till domkyrkan av biskop Rogge. Inne i kyrkan finns Karl IX:s gravmonument, krönt av häst och ryttare med förgylld kopparrustning.

HÄR FINNS ÄVEN DOMKYRKOBIBLIOTEKET, en unik boksamling med rötter i medeltiden. En annan sevärdhet är gravmonumentet över Johan III:s dotter, prinsessan Isabella, från 1580. Det pryds av ett skulpterat helfigursporträtt i alabaster och anses vara ett av Sveriges tidigaste barnporträtt.

DOMKYRKAN ÄR ÖPPEN VARJE DAG, kl. 10.00–16.00. Sommartid, från 15 juni till 31 augusti, är den öppen kl. 10.00–18.00. Guidade turer hålls varje dag kl. 14.00. Visningen utgår i händelse av gudstjänst.

The cathedral is dating back to the 13th century. There are two altar cabinets made in Brussels in the 15th century which were donated to the church by the Bishop Rogge. There is also the king Johan III's daughter Isabella's grave monument, adorned by a sculptured full-figure portrait in alabaster. The cathedral is open every day from 10 am to 4 pm, and 10 am to 6 pm between June 15th and August 31st. Guided tours every day at 2 pm.

2 ROGGEBORGEN

ROGGEBORGEN INTILL STRÄNGNÄS

DOMKYRKA byggdes som bostad åt biskop Kort Rogge (d. 1501). I byggnaden finns i dag Roggebiblioteket (Strängnäs stifts- och läroverksbibliotek), som sedan 1968 är en del av Kungliga biblioteket (KB). I Roggeborgen startade också Sveriges näst äldsta gymnasium, år 1626. Här fortsatte sedan Strängnäs gymnasium och senare läroverk sin verksamhet fram till 1935. Högst upp i huset hittar du Rikssalen, läroverkets aula, som fick sitt nuvarande utseende mot slutet av 1800-talet.

ROGGEBIBLIOTEKET OMFATTAR CIRKA 70 000 VOLYMER. Här finns bland annat sällsynta verk från boktryckarkonstens barndom, medeltida brev, musiktryck, handskrifter, kartor och äldre avhandlingar. Sedan Roggebiblioteket blev en del av KB har samlingarna växt genom ett flertal donationer. Den senaste – och kanske

FOTO: PERNILLA EKLUND

viktigaste – var familjen Wrangels boksamling från herrgårdsbiblioteket på Säby gård, Aspö, som kom till Roggebiblioteket 2006. Denna imponerande och vackra samling rymmer omkring 5 000 volymer, daterade från 1400-talet till 00-talet.

I ROGGEBORGEN FINNS OCKSÅ KUNGLIGA BIBLIOTEKETS BOKBINDERI, som förser böcker och tidskrifter med skyddsomslag. Roggebiblioteket är framför allt ett forskningsbibliotek, men kan i viss utsträckning ta emot grupper för visningar.

KONTAKTA ROGGEBIBLIOTEKET VIA

E-POST: elin.andersson@kb.se eller telefon: +46 (10) 709 30 88. Du kan också följa dem på Instagram, @roggebiblioteket, för glimtar av samlingen.

Roggeborgen was built in the 15th century as a residence for Bishop Rogge. Between 1626 and 1935 it served as upper secondary school. The school library became a part of the National Library in 1968 and is since then located in Roggeborgen. The Rogge Library is primarily a research library.

FOTO: PERNILLA EKLUND

3 BISKOPSGÅRDEN

DAGENS BISKOPSGÅRD är Strängnäs fjärde och byggdes 1648–1650 av dåvarande biskop Johannes Matthiae. Han ville ha en större och mer ståndsmässig bostad och lät då bygga denna nya biskopsgård bredvid Paulinska huset som tidigare varit biskopsgård. Den byggdes som ett rakt vitkalkat hus, och först i slutet av 1800-talet fick den sitt nuvarande utseende och sin rosa färg.

 The bishop's yard is the fourth in Strängnäs and was built between 1648 and 1650 by then bishop Johannes Matthiae.

4 DOMKYRKOBERGET

NEDANFÖR STRÄNGNÄS DOMKYRKA FINNS EN VACKER, LUMMIG TRÄDGÅRD, med fruktträd och odlingar. På 1600-talet kallades trädgården Biskopens trädgård, Biskopens lönejord och Kungsträdgården. Här hade nämligen biskopsgården sina odlingar, med bland annat sparris och potatis. Trädgårdsmästare Månsson skötte trädgården i mitten av 1900-talet och därför kallas den ofta Månssons trädgård. Marken tillhör kyrkan och än i dag skördas äpplen här varje år. Örtagården anlades i början av 1990-talet på initiativ av en privatperson. Platsen här på domkyrkoberget är väl värd ett besök.

FOTO: PERNILLA EKLUND

 The cathedral's surroundings were in the 17th century called the Bishop's garden and the Royal garden. Here, the bishop's yard had its crops and grew among other things asparagus and potatoes. The herb garden was founded in the early 1990s.

5 GRASSAGÅRDEN

GRASSAGÅRDEN ÄR EN GAMMAL VÄLBEVARAD BORGARGÅRD. De äldsta delarna är från tidigt 1600-tal och alla hus står än i dag på sina ursprungsplatser. Gården, som är en typisk stadsgård, är uppdelad i en mangård och en fälgård och består av två sammanbyggda boningshus i norr, ett gårdshus med bryggshus och boningsrum i öster och en länga med uthus och portlader i väster, samt en visthusbod i söder.

FOTO: PERNILLA EKLUND

Husen är timrade och taken täckta av enkupigt tegel. Gården har fått sitt namn av familjen Grass som i slutet av 1700-talet drev en krog här. Grassagården ligger på Kvarngatan, precis i backen på väg upp mot väderkvarnen. Det var därför naturligt att bönderna åt och drack på gården medan de väntade på sin tur att mala säd i kvarnen. Precis före Grassagården lyckades man stoppa den stora stadsbranden 1871. Därmed räddades den vackra gamla gården för eftervärlden. I dag finns här också ett välbesökt café.

STRÄNGNÄS GILLE VISAR GRASSAGÅRDEN FÖLJANDE LÖRDAGAR UNDER SOMMAREN: 26 juni, 3, 10, 17, 24 och 31 juli samt 7 och 14 augusti, kl. 12.00–15.00. Fri entré.

 Grassagården is an old well-preserved courtyard dating from the 17th century. Strängnäs Gille arranges tours at Grassagården the following Saturdays during the summer: June 26th, July 3rd, 10th, 17th, 24th, 31st and August 7th and 14th. Tours start at 12 pm to 3 pm. Free entrance.

6 VÄDERKVARNEN

PÅ EN AV STRÄNGNÄS TRE KULLAR LIGGER VÄDERKVARNEN. Det är den fjärde kvarnen på Kvarnkullen sedan den första byggdes på 1630-talet. Den nuvarande kvarnen, som är en så kallad holländare byggd år 1855, var i drift fram till 1929. Maskineriet är nästan helt tillverkat i trä och smide och är så välbevarat att kvarnen skulle gå att mala mjöl i än i dag. Kvarnen är åttkantig och 14,5 meter hög. Den har sex vingar med en svepdiameter på 21,5 meter.

STRÄNGNÄS GILLE VISAR KVARNEN FÖLJANDE LÖRDAGAR UNDER SOMMAREN: 26 juni, 3, 10, 17, 24 och 31 juli samt 7 och 14 augusti, kl. 12.00–15.00. Fri entré.

FOTO: PERNILLA EKLUND

 Strängnäs windmill was built in 1855 and is the fourth mill on Kvarnkullen. The mill was in operation until 1929. Strängnäs Gille arranges tours at the windmill the following Saturdays during the summer: June 26th, July 3rd, 10th, 17th, 24th, 31st and August 7th and 14th. Tours start at 12 pm to 3 pm. Free entrance.

7 RÖDA KVARTEREN

KVARTEREN VÄSTER OM DOMKYRKAN
NER MOT VÄSTERVIKEN är, tillsammans med området runt väderkvarnen, de delar av Strängnäs som klarade sig undan den stora stadsbranden 1871. Här finns Strängnäs äldsta gata Lillgatan med sina kullerstenar och raden av "borgmästarstenar" i mitten. Här finns också flera vackra gamla hantverks- gårdar med trädgårdar. De äldsta är byggda på 1600-talet och alla har sin egen historia. Vandra runt i de gamla kvarteren, bland de röda, låga husen, och känn historiens vingslag.

8 STADSPROMENADEN

LÄNGS HELA STRANDLINJEN VID MÅLAREN OCH UPP PÅ LÅNGBERGET FINNS EN VACKER PROMENADVÄG. Njut av vackra vyer över skog och vatten, och slå dig ner på en bänk eller brygga för paus.

UTMED STRANDVÄGEN MED START VID KULTURHUSET MULTEUM finns vackra konstverk att se och uppleva. Möt bland annat en sjöjungfru på en sten, slå dig ner vid det stora stenhjättat och se färdmannen blåsa i sin lur på Lurudden. Här finns konstverk av flera kända konstnärer.

FOTO: WWW.STRANGNAS.SE

PÅ LÅNGBERGETS HÖGSTA PUNKT STÅR KUNGSTORNET som ger en fantastisk utsikt över hela Strängnäs med omnejd. Kungstornet är cirka 11 meter högt och stod klart våren 2018. Det är byggt ovanpå en gammal vattentank, som byggdes kring förra sekelskiftet och försörjde hela Strängnäs med vatten fram till 1956. På en sten-

häll på väg upp mot tornet kan man se Kung Gustaf V:s namnteckning från 1910 då han besökte Strängnäs.

9 ULVHÄLLS HÄLLAR

PÅ EN NATURSKÖN PLATS INVID ULVHÄLLS HERRGÅRD finns konstparken Ulvhälls Hällar med verk av flera av Sveriges ledande konstnärer, som skapat konstverk med utgångspunkt från platsen. Det kan vara en tillfällig installation, en skulptur eller ett tillägg till platsen som får oss att uppleva den på ett nytt sätt. Konstparken är öppen från 30 april till 30 september, dygnet runt. Fri entré. Se mer på www.ulvhallshallar.se.

FOTO: PERNILLA EKLUND

10 ARSENALEN

ARSENALEN ÄR ETT AV STRÄNGNÄS MEST VÄLBESÖKTA BESÖKSMÅL. Ta del av Sveriges fascinerande militärhistoria från 1900-talet fram till i dag. Här kan du se ett 70-tal fordon, både på band och hjul. Följ med i utställningen om Södermanlands regemente från 1300-talet, vidare till soldattorpet och den indelte soldaten, samt en fantastisk utställning med tennfigurer. Upplev doften, se den tekniska utvecklingen och möt livsöden från vår tids krig. För den leksugne, de mindre barnen eller kanske den pysslige, finns lekrummet där fantasin får flöda och leken kan ta över. Här får du sitta i en stridsvagn i naturlig storlek, prova uniformer från förr, och lära dig knyta en knop. Besök även spelhörnan, där du kan spela actionspelet World of Tanks. Det är ett lagbaserat spel som handlar om bepansrad krigsföring från början

FOTO: ARSENALEN

till mitten av 1900-talet. Här kan du prova alla vagnar och funktioner fullt uppdaterade.

MUSEETS ÖPPETTIDER:
www.arsenalen.se

 The Swedish Tank Museum – showing the military vehicle development, as well as the military history of Sweden, from the early 20th century until today. The museum also includes a very special exhibition of tin figures, as well as a soldier's croft dating back to the 17th century, where an accompanying exhibition tells you about a bygone era.
Opening hours: www.arsenalen.se

FOTO: PERNILLA EKLUND

—
SVENSKA
HEM

BERNHARDSSONS
STRÄNGNÄS

TRYGGHET

6 000 KVM YTA

Mästarvägen 4
Strängnäs
tel. 0152-249 50

Mån-fre 10-18
Lördag 10-16
Söndag 12-16

UTVALT.

SWEDESE

DUX

Engelholm

JENSEN

Secto
DESIGN

FRÖJENNA ANDELSSON

shenby

L'INIE DESIGN

String

..by String Furniture

65-ÅRINGEN SOM GJORDE EN OMSTART OCH HITTADE HEM!

Bernhardssons Möbler är duktiga på omstarter! Det blir man med mycket övning. 2019 sålde Jan Bernhardsson, sonen till grundaren Seth Bernhardsson, varuhuset till Annika Persson. Senare samma år gick Bernhardssons Möbler med i fackhandelskedjan Svenska Hem.

BERNHARDSSONS MÖBLER påbörjade genast arbetet med re-lanseringen och den hade precis kommit i gång när coronapandemin slog till mot världen i början av 2020.

**NU ÄNDRADES FÖRUTSÄTTNING-
ARNA** drastiskt för alla människor. Plötsligt tillbringades massor av tid i hemmen och allt inom hemrenoveringar, heminredning och hemmakontor blev högaktuellt. Bernhardssons Möbler fick utveckla sortimentet och skapa nya möbelutställningar för

att möta den nya efterfrågan. Bland annat skapades en helt ny sektion för hemmakontoret.

OMSTARTER ÄR JU INTE BARA NÖD- VÄNDIGA UTAN ÄVEN ROLIGA!

Henrik Cronér, varuhuschef, berättar att Bernhardssons Möbler under åren hjälpt massor med människor som av olika anledningar förändrat sina livssituationer. Ibland har man flyttat till större och ibland till mindre, ibland har det blivit tillökning och ibland

har det varit dags för barnen att flytta hemifrån. I alla lägen har Bernhardssons Möbler alltid funnits där för sina kunder och kunnat hjälpa till med bra sortiment, goda råd, hemleveranser och monteringar.

2021 ÄR ÄNNU EN OMSTART, FÖR OSS ALLA. VARMT VÄLKOMMEN IN till Bernhardssons Möbler – ett bra ställe att börja en omstart på! "Vi talar av 65-årig erfarenhet."

Henrik Cronér, varuhuschef.

HITTA BESÖKSMÅLEN

1. Domkyrkan
2. Roggeborgen
3. Biskopsgården
4. Domkyrkoberget med Månssons trädgård
5. Grassagården
6. Väderkvarnen
7. Röda kvarteren
8. Stadspromenaden
9. Ulvhälls Höllar
10. Arsenalen
11. Resecentrum
12. Gyllenhjelmstorget
13. Strängnäs Gästhamn
14. Stadsparken Visholmen med badplats
15. Kulturhuset Multeum
16. Europaskolan Strängnäs
17. Hotel Bishops Arms
18. Hotell Laurentius
19. Galleria Präntaren
20. Ica Bengtssons
21. Hallins Optik
22. Gula Rosornas Företagsby
23. Bernhardssons Möbler

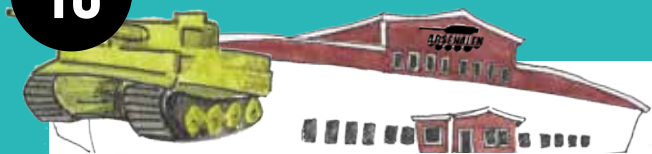
Shoppingstråk ■
Stadspromenaden ■

22

GULA ROSORNAS FÖRETAGSBY

Företagsby och shoppinggalleria med inredning och bygg.

10

ARSENALEN – MILITÄRFORDONSMUSEUM

Från stadskärnan, åk Eskilstunavägen upp till Västerport. Följ gamla E20 mot Eskilstuna.

23

BERNHARDSSONS MÖBLER

Mästarvägen 4, Strängnäs.

Följ Strängnäs
evenemang och utbud på:
www.mittsträngnäs.se

Vivianne
Illustrationer
Vivi-Anne Norén
vivannes.se

STRÄNGNÄS RESECENTRUM

En promenad från Strängnäs Resecentrum
in till stadskärnan tar cirka 5 minuter.

KUNGSTORNET OCH LÅNGBERGET

Utsikten från Kungstornet är hänförande.
Tornet ligger på berget ovanför Resecentrum.

GUIDADE VISNINGAR

Mitt Strängnäs erbjuder guidade turer i Strängnäs på lördagar under perioden 26 juni t.o.m. 31 juli. Kom och lyssna till spännande historier och skrönor från förr, om bland annat domkyrkan, klostret och intressanta personer. Vad sägs om Gustav Vasa, gamla biskopar och Augusta Widebeck? Guideföreningen i Strängnäs/Mariefred berättar.

TID: Lördagar kl. 14.00 (visningen är kostnadsfri och tar cirka 1 timme).

PLATS: Start vid hamnkontoret i Västerviken.

Övriga tider kan en stadsguide bokas via Strängnäs turistinformation.

TELEFON: +46 (0)152 291 00.

E-POST: turism@strangnas.se.

 Guided tours of the city center, every Saturday during the period of June 26th and July 31st. Tours are starting at 2 pm from the port office at Västerviken.

DRAMATISERADE STADSVANDRINGAR

Om du vill uppleva Strängnäs historia på nära håll är de dramatiserade stadsvandringarna ett måste. En stadsvandring är en promenad genom stadens äldsta delar och genom vår historia. Här får du möta Augusta Widebeck, biskop Rogge och självaste Gustav Vasa. Dessutom får du höra de intressanta historierna kring de olika byggnaderna runt domkyrkan, var klostret från 1200-talet låg och hur det kan ha varit då Strängnäs brann 1871.

Föreningen Dramatiserade Stadsvandringar i Strängnäs arrangerar stadsvandringar under perioden 24 juni t.o.m 5 augusti.

TID: Torsdagar från kl. 18.30.

PLATS: Start i Ugglans park.

BILJETTER: Biljetter säljs i förväg på Hallins Optik, Trädgårdsgatan 7, +46 (0)152 175 65.

 Dramatized City tours every Thursday during the period of June 24th to August 5th. Tours are starting at 6.30 pm from Ugglan's park. Pre-purchase tickets at Hallin's Optic, +46 (0)152 175 65.

STRÄNGNÄS GREETERS

En greeter är en stolt Strängnäsbo som gärna visar det du vill se i staden och sina personliga "smultronställen". Boka din greeter gratis via Strängnäs turistinformation.

TELEFON: +46 (0)152 291 00.

E-POST: turism@strangnas.se.

 Strängnäs Greeters can be booked for private tours through the Strängnäs tourist information.

PHONE: +46 (0)152 291 00.

EMAIL: turism@strangnas.se.

STADSPARKEN VISHOLMEN

På Visholmen finns badplats, tennisbanor, minigolf och utegym. Det finns också en stor lekplats och härliga gräsytor för spel, lekar och picknick samt promenadstråk längs vattnet. Stadsparken Visholmen är en uppskattad plats för hela familjen, alldeles nära stadskärnan och i direkt anslutning till Strängnäs hamn.

Boka tennisbana via:

www.bokatennis.nu/vasahallen.

STRÄNGNÄS GÄSTHAMN

Besök Strängnäs Gästhamn. I gästhamnen kan man hyra båt eller cykel för ett eget äventyr. Hamnkontoret hyr ut allt från cyklar och kajaker till en Buster XXL och en häftig vattenskotter. För båtgäster ligger hamnen bara ett stenkast från Gyllenhjelmstorget, som erbjuder ett stort utbud av upplevelser och shopping. Mellan juni och augusti är hamnkontoret med tillhörande "turistinfo" öppet sju dagar i veckan. För mer information, besök www.strangnashamn.se.

FOTO DENNA SIDA: PERNILLA EKLUND

Vi anpassar
marknadernas storlek
efter FHM:s för tiden
gällande
restriktioner.

MARKNADER I STRÄNGNÄS

15 MAJ VÅRMARKNAD

LÖRDAGEN DEN 15 MAJ ÄR DET VÅRMARKNAD I STRÄNGNÄS. Kom och njut av allt från lokalproducerade råvaror till färdiglagad mat. Här erbjuder marknadsknallar ett spännande utbud, stadens uteserveringar har öppnat för säsongen och delar av butikerna flyttar ut på gatan. Välkommen till Strängnäs stadskärna för att uppleva goda dofter, spännande smaker och härlig vårkänsla!

 On Saturday May 15th the yearly spring market kicks off in Strängnäs, focusing on local foods, meals, spring and garden. The city's outdoor seating has opened for the season and parts of the shops move out on the streets. Welcome to Strängnäs city center to experience amazing scents, exciting flavours and wonderful spring feeling!

9 OKTOBER HÖSTMARKNAD

DEN ANDRA LÖRDAGEN I OKTOBER ÄR DET DAGS – VARJE ÅR! Då är det Strängnäs marknad, ett riktigt stort evenemang som lockar 30 000 besökare från både när och fjärran. Över 300 marknadsknallar kommer till staden och bygger sina marknadsstånd i stadens centrala delar. Dagen betraktas också som den stora hemvändardagen, då Strängnäsbor i "förskingringen" kommer hem för att träffas och uppleva den stora folkfesten.

IDROTTSKLUBBEN VILJAN driver evenemanget sedan 1957. Det är Strängnäs största fotbollsförening som genom åren utvecklat marknaden till att bli en av de mest attraktiva marknaderna i Sverige. Passa också på att besöka det attraktiva tivolit. Välkommen att besöka Strängnäs marknad, en fest för både barn och vuxna!

 Strängnäs fall market happens on the second Saturday in October, dating back to ancient times and has become one of the most attractive markets in Sweden! Join the more than 30,000 visitors and 300 market vendors that come here every year. Since 1957 the market has been organized by the local sports club IK Viljan, Strängnäs largest football club. Take the opportunity to visit the amusement park.

11 DECEMBER JULMARKNAD

SOM ETT JULKORT – FAST I VERKLIGHETEN! Det är Strängnäs stad med sin ståtliga domkyrka vid jultid. Här finns den perfekta inramningen till advents- och julförberedelser av flera slag.

DEN 11 DECEMBER ÄR DET STRÄNGNÄS JULMARKNAD, med allt du kan önska för att få den genuina julkänslan. Kl. 10.00 börjar dagen, med välkomsttal på Gyllenhjelmstorget. Hela torget fylls av marknadsknallar som dukar upp god och närproducerad julmat, fint hantverk som kransar,

julpynt och mycket mer. Unika julklappar hittar du hos gymnasieelever som driver UF-företag.

ÄVEN I STRÄNGNÄS DOMKYRKA ÄR DET JULMARKNAD, med hantverk, hembakat bröd, äppelmust, godis och Rättvisemärkt, allt till förmån för medmänniskor i världen och här hemma. En riktigt god jul, önskar Mitt Strängnäs!

 A Christmas card in reality! That is what Strängnäs town center with its magnificent cathedral resembles at Christmas time. On December 11th, the traditional Strängnäs Christmas market opens. It will fill the entire square, Gyllenhjelmstorget, with market vendors that serve up tasty and locally produced Christmas food, Christmas decorations, crafts and much more. There will also be a Christmas market in the cathedral. Mitt Strängnäs wishes you all a Merry Christmas!

FOTO: PERNILLA EKUND

STRÄNGNÄS BILCRUISING

10 JULI

FÖR FEMTE ÅRET I RAD ARRANGERAS STRÄNGNÄS BILCRUISING LÖRDAG

10 JULI. Fordonsentusiaster bjuds in att delta i en bilcruising i Strängnäs vackra omgivningar och stadens gator och torg fylls med entusiastfordon att beundra. Strängnäs bilcruising har under åren utvecklats till en folkfest.

SAMLING SKER PÅ VÄSTERVIKSTORGET DÄR ALLA FORDON PARKERAS FÖRE START OCH KAN BEUNDRAS. Alla deltagare kör sedan en cruisingslinga i stadens omgivningar. När fordonen

sedan återvänder till stadskärnan finns fina möjligheter att äta en god lunch på någon uteservering och därefter besöka butiker och sevärdheter. På kvällen bjuds det på konsert med The Boppin' Cats i Ugglans park.

INGEN ANMÄLNINGSavgift FÖR ATT DELTA I CRUISINGEN! Men, vi vill ha en anmälan i förväg med namn, hemort, reg.nummer samt bilmärke och modell/årsmodell. Anmälan görs per e-post till: info@mittstrangnas.se

Vill du delta?
anmäl dig och ditt
fordon här!

FOTO DENNA SIDA: PERNILLA EKLUND

MER ATT
UPPTÄCKA
SAMMA DAG

Strängnäs har ett rikt kulturellt utbud att ta del av samma dag!

HISTORISK STADSGUIDNING

Start i Västerviken
(utanför hamnkontoret)
kl. 14.00.
Guidningen tar ca en timme
och är kostnadsfri.

GUIDNING I DOMKYRKAN

Kl. 14.00.

VISNING AV GRASSAGÅRDEN

Kl. 12.00–15.00.
Fri entré.

VISNING AV KVARNEN

Kl. 12.00–15.00.
Fri entré.

Gula Rosornas Företagsby med shoppinggallerian
Gula Gallerian från ovan.

GULA ROSORNAS FÖRETAGSBY – SHOPPINGGALLERIA OCH SÅ MYCKET MER ...

Som turist i Strängnäs kan det vara spännande att besöka Gula Rosornas Företagsby och Gula Gallerian. Platsen erbjuder shopping, mat, dryck, nöjen, träning och konst – på en och samma adress – Eskilstunavägen 34.

ALLT INOM BYGG

Området har ett komplett utbud med butiker för hus och hem med ByggMax, Euronics – ljud och bild, Electrolux Home, Flügger Färg och MH Kakel & Mosaik.

MAT OCH NÖJEN

Elsas Kantin är lunchrestaurangen i området med fokus på vällagad mat med en mängd gröna och hälsosamma tillbehör.

Elsas erbjuder också catering för små eller stora sällskap året runt. Restauranglokalen fungerar kvällstid som festvåning. På det nedre planet hittar man Bakfickan och nattklubben Zatine.

MIKROBRYGGERI

Mälardalens Brewing Company (MBC) i företagsbyn har för närvarande nio sorters öl på åtta systembolag i Strängnäs med omnejd.

– Våra öl kan även avnjutas på flera restauranger i Strängnäs och Mariefred. Det är vi väldigt glada för, berättar Jens Kempe.

Jens är en av eldsjälarna som driver microbryggeriet. Han berättar också att deras nyaste öl är en belgisk trippel som heter *Quarantened in a Belgian Abbey*. På väg ut att lanseras är också en dubbel IPA som heter *Totally Mental*.

– Under kommande vår/sommar kommer vi även att släppa en *Summer Ale* som vi ska skapa tillsammans med Strängnäs ölprofil Koge och hans bror Fimpen. Det ska bli riktigt spännande och kul, avslutar Jens.

KONSTGALLERI

För dig som är intresserad av konst finns också Gula Galleriet i Gula Gallerian där lokala konstnärer ställer ut sina alster året om. Varje månad presenterar och visar galleriet en eller flera nya utställningar.

GULA GALLERIAN *Inspiration för Hus & Hem*

GULA GALLERIAN & GULA ROSORNAS FÖRETAGSBY
50 företag under samma tak

Välkommen in i våra butiker!

Flügger färg

TELEFON:
0152-50 43 00

MH KAKEL & MOSAIK

TELEFON:
0729-734 772

euronics

TELEFON:
0152-126 10

Electrolux Home

TELEFON:
0152-75 07 00

GULA GALLERIAN – Eskilstunavägen 34, Strängnäs.
Hitta hit: Från Strängnäs centrum, kör mot Eskilstuna på
Eskilstunavägen. Mittemot fotbollsplan, sväng höger.

ÖPPET
Må-fre 10-18
Lör 10-14

MER ATT
UPPTÄCKA
SAMMA DAG

Ta tåget från Stockholm vid lunchtid till vackra Strängnäs (restid cirka 45 min). Strosa i Strängnäs stad och längs den fina strandpromenaden, ät middag på någon av stadens trevliga restauranger och njut därefter av operaföreställningen i Månssons trädgård. Allt inom promenadavstånd från Strängnäs Resecentrum. Efter föreställningen går tåget tillbaka till Stockholm.

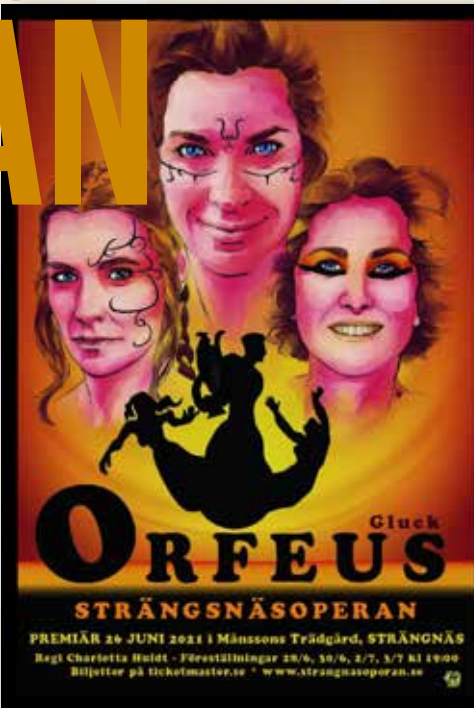
STRÄNGNÄS- OPERAN

Föreningen SträngnäsOperan bildades 2020. Målsättningen är att kunna ge operaföreställningar utomhus i Strängnäs vackra stads- och parkmiljöer. Föreningen samarbetar både med professionella operasångare och lokala aktörer.

SOMMAREN 2021 KOMMER OPERAFÖRESTÄLLNINGEN ORFEUS AV CH. W. GLUCK ATT SPELAS I MÅNSSONS TRÄDGÅRD utanför domkyrkan under fem kvällar. På denna historiska plats kommer vi att få njuta av Glucks fantastiska opera framförd av Charlotta Huldt, Hanna Fritzson, Marianne Odenkratz och Irina Seroyuk tillsammans med dansare från André Eckelbergs balettskola och sångare från kören Lövsångarna under ledning av Magnus Ädel.

Berättelsen om Orfeus är en flertusenårig myt, som fångslar människor, än i dag.

Orfeus, son till guden Apollon, solens och sångens gud, och musan Kalliope är gift med den vackra nymfen Eurydike. Hon spelar lyra och sjunger så vackert, att de vilda djuren blir tama och floder stannar upp för att lyssna. Men, Eurydike får fly från Aristaios, som av svart-

sjuka över att ha förlorat Eurydike till Orfeus låter en giftig orm bita henne och hon dör och hamnar i Hades dödsrike. Orfeus sörjer och sjunger så vackert, att han bevekadar gudar och nymfer. Guden Amor hjälper Orfeus att hämta Eurydike från dödsriket, tillbaka till de levande. Villkoret är att han inte får vända sig om och se på henne, förän de är uppe bland de levande igen. Eurydike blir förkrossad när Orfeus vägrar att titta på henne och vill tillbaka till dödens rike. När de är nästan framme i de levandes rike, så klarar han inte av att stå emot Eurydikes sorg längre utan vänder sig om. Hon segnar livlös ner till marken ...

Biljetter säljs via www.ticketmaster.se
och www.strangnasoperan.se

FÖRESTÄLLNINGAR:

- Lördag 26 juni kl. 19.00
- Måndag 28 juni kl. 19.00
- Onsdag 30 juni kl. 19.00
- Fredag 2 juli kl. 19.00
- Lördag 3 juli kl. 19.00

Samtliga föreställningar äger rum i Månssons trädgård.

Lär mer på:
www.strangnasoperan.se

FOTO: PERNILLA EKLUND

FOTO: MARIA VON BEETZEN

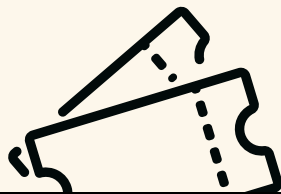
PICKNICK- TEATERN

VASAVECKORNA GENOMFÖRS I STRÄNGNÄS I BÖRJAN AV JUNI VARJE ÅR MED START PÅ NATIONALDAGEN DEN 6 JUNI. Nationaldagen är av extra stor betydelse för Strängnäs eftersom det var just här, vid Strängnäs domkyrka, som Gustav Vasa valdes till kung och Sverige enades som nation, den 6 juni 1523. Under medeltiden var Strängnäs Sveriges administrativa och byråkratiska centrum. Biskoparna i domkyrkan var starka och mäktiga och rikssigillet förvarades i Roggeborgen. Det var därför helt naturligt att Gustav Vasa valdes till kung just här. Flera personer från ätten Vasa ligger också begravda i Strängnäs domkyrka.

VASAVECKORNA ARRANGERAS AV FÖRENINGEN VASASPELET OCH VASAVECKORNA I STRÄNGNÄS och erbjuder föreläsningar, visningar, utflykter och kulturella upplevelser med anknytning till Vasatiden och 1500-talet.

FÖRENINGEN VASASPELET ARRANGERAR OCKSÅ PICKNICKTEATER under några vackra sommarkvällar i Månssons trädgård. Premiären är den 6 juni kl. 19.00.

Biljetter säljs via www.ticketmaster.se

FÖRESTÄLLNINGAR:

- Söndag 6 juni kl. 19.00
- Tisdag 8 juni kl. 19.00
- Onsdag 9 juni kl. 19.00
- Fredag 11 juni kl. 19.00
- Lördag 12 juni kl. 19.00

Samtliga föreställningar äger rum i Månssons trädgård.

Vasaspelets picknickteater av och med:

Charlotta Huldt
Inger Nilsson
Alexander Ohakas
Nils Närman Svensson

FOTON: ANNARELLA HEDBERG

**Välkommen till oss på
ICA Supermarket Bengtssons
i Strängnäs.**

I butiken fyller vi varje dag på med nya färskvaror, frukt och grönt, mejeriprodukter och annat gott som förgyller din matvardag. Vi är väldigt stolta över vår fräscha charkavdelning där du hittar såväl ostar, salami och skinkor som färsk fisk, skaldjur och nystyckat kött för picknick, mys eller fest.

Vi ses i butiken!

Peter Hallgren med personal.

Trädgårdsgatan 12, Strängnäs, Tel 0152-143 40
www.icabengtsson.se

**Öppet alla dagar
8-21**

DOMKYRKOBERGET – HISTORIA OCH FRAMTID

Strängnäs domkyrka ligger på en av tre kullar. Här hade redan under förkristen tid varit en blotplats och handelsplats och när kristendomen kom till Sverige fortsatte platsen att vara en viktig mötesplats. När domkyrkan invigdes 1291 var ungefär halva, det som i dag kallas kärnkyrkan, färdigbyggd. Resten av kärnkyrkan byggdes i början av 1300-talet och man tror att hela kärnkyrkan stod klar under 1330-talet.

13
00

PÅ 1300- OCH 1400-TALET BYGGDES ETT ANTAL KOR till runt om kärnkyrkan. Sverige var vid den här tiden katolskt och koren tillägnades kristna helgon. Inne i domkyrkan finns än i dag flera träskulpturer av helgon från 1400-talet. Maria återfinns på fler än 60 platser i kyrkan. Det finns också många vackra tak- och väggmålningar från medeltiden.

BISKOP THOMAS (1340–1443) PÅBÖRJADE BYGGANDET AV TORNET vid kyrkans västra gavel.

14
00

I SLUTET AV 1400-TALET VAR KORT ROGGE (1425–1501)

BISKOP i Strängnäs. Biskop Rogge kom att få stor betydelse för kyrkans utseende, inte minst exteriört. Biskop Rogge lät bygga in alla kor och sätta ett nytt sadeltak på kyrkan, och år 1460 byggdes det stora högkoret. Kyrkans längd blev nu 96 meter inklusive högkoret. Man byggde även till tornet och Strängnäs domkyrka fick ett spetsigt torn som liknade domkyrkotornen i Uppsala och Linköping.

BISKOP ROGGE BESTÄLLDE ÄVEN ALTARSKÅPEN FRÅN BRYSSEL kring år 1490.

Det största altarskåpet placerades i högkoret.

15
00

UNDER 1500-TALET (1527–1600) GENOMGICK SVERIGE REFORMATIONEN. Den innebar att den medeltida katolska kyrkan i Sverige ersattes av den evangelisk-lutherska Svenska kyrkan. Nu var det kungen, och inte längre påven, som bestämde över den svenska kyrkan. Många skatter togs ifrån kyrkan av staten och kungamakten, och kyrkan förlorade både makt, pengar och många dyrbara föremål.

UNDER 1600-TALET VILLE MAN TA BORT DET SOM PÅMINDE OM DET KATOLSKA inne i kyrkan och skapa en avskalad luthersk protestantisk kyrka. Biskop Johannes Mattiae beslutade att domkyrkan skulle vitkalkas invändigt och man kalkade därmed över de medeltida tak- och väggmålningarna och det röda teglet i väggar och pelare. Man flyttade också altarskåpen till sidoväggar och i högkoret fanns nu endast ett altare med det höga fönstret bakom.

16
00

UNDER 1600-TALET SÅLDE KYRKAN GRAVPLATSER till rika adelssläkter och flera av helgonkoren gjordes om till gravkor. I och med det kom många av koren att byggas om, och dyrbara föremål och konstskatter fördes åter till domkyrkan. I Strängnäs domkyrka finns Karl IX:s grav och flera av Sveriges adelssläkter har också gravkor här.

ÅR 1626 GRUNDADES SVERIGES ANDRA GYMNASIE-SKOLA I STRÄNGNÄS och i samband med det byggdes också djäknekoret som en plats för skolans djäknar under högmässan. Djäknekoret ligger precis mittemot predikstolen och prästen kunde därmed ha ögonkontakt med de unga djäknarna under predikan.

EFTER ETT ÅSKNEDSLAG I STRÄNGNÄS I APRIL 1723 UTBRÖT EN BRAND och domkyrkotornet, vars inredning till största delen var byggd i trä, rasade. Resten av kyrkan kunde dock räddas. Arkitekten Carl Hårleman fick i uppdrag att rita det nya kyrktornet och den nuvarande tornhuven stod klar kring 1740.

BILD: STRÄNGNÄS DOMKYRKA, FRÅN SUECIA ANTIQUA

UPPLEV STRÄNGNÄS DOMKYRKA — EN MÖTESPLATS I TIDEN

STRÄNGNÄS DOMKYRKO-FÖRSAMLING MED ASPÖ bär på en rik historia och har samtidigt blicken riktad mot framtiden. Strängnäs stift bildades cirka 1100 av S:t Eskil, en missionär som också gett sitt namn till Eskilstuna. Han led martyrdöden i Strängnäs och det ledde till att biskopssätet flyttade hit. Strängnäs blev därmed andlig stiftsstad med katedralen och domkyrkoberget i centrum.

Detta ledde även till att Sveriges administrativa centrum uppstod just här.

TILL STRÄNGNÄS DOMKYRKA HAR MÄNNISKOR KOMMIT I ALLA TIDER för livets högtider, som dop, konfirmation, vigsel och begravning. Men också för en stund i stillhet, med eftertanke och bön, eller bara för att tända ett ljus. Hit är alla välkomna – alltid.

Renoveringen av regalierna är klar och de är åter på sin rätta plats sedan sommaren 2020.

Domkyrkan var och är ju inte bara stiftets katedral, utan också en församlingskyrka och en kyrka mitt i staden. Det är här, på domkyrkoberget, man samlas – sedan mer än 700 år.

17
00

REFORMATIONEN MED-FÖRDE BLAND ANNAT ATT BIBELN ÖVERSATTES TILL SVENSKA och mässor och gudstjänster började hållas på svenska. Vid denna tid tillkom också predikstolen i svenska kyrkor och det talade ordet fick större betydelse. Den nuvarande predikstolen i Strängnäs domkyrka beställdes av Gustav III år 1789 och är i typisk gustaviansk stil.

Modell av kärnkyrkan från 1300-talet. FOTO BÄGGE BILDERNA: PERNILLA EKLUND

18
00

I SLUTET AV 1800-TALET VAR SPÄNNINGEN mellan den katolska och lutherska kyrkan inte längre så laddad och man insåg värdet av de medeltida skatterna.

19
00

ÅR 1907–1910 GENOMGICK STRÄNGNÄS DOMKYRKA EN OMFATTANDE INRE RENOVERING. Man började då försiktigt att avlägsna det vita kalkputset från väggar och tak och ta fram de medeltida målningarna, som då varit dolda i cirka 250 år. Arkitekterna Curman och Liljekvist skapade den nya inredningen i jugendstil. Orgeln flyttades fram i kyrkan mot högkoret och orgelfasaden, de nuvarande bänkarna och korinredningen byggdes. Man flyttade också fram altarskåpen från 1400-talet till högkoret och altaret igen.

UNDER 1900-TALET HAR FLERA KOR I DOMKYRKAN BYGGTS OM och använts på nya sätt. Annandag jul 1999 invigdes Martyrernas kapell i en av de tidigare sakristiorna. Det är avsett att erinra om vår tids martyrer. Kapellet pryds av flera av de gamla helgonskulpturerna från 1400-talet.

20
00

STRÄNGNÄS DOMKYRKA ÄR EN AV DE DOMKYRKOR SOM BÄST BEVARAT SIN MEDELTTIDA KARAKTÄR. När man går genom kyrkan kan man hela tiden se spår och byggnationer från olika tider. Domkyrkan är en levande och aktiv plats som ständigt utvecklas men där man samtidigt bevarar spår och minnen av byggnationer från gångna tidsepoker.

NU PÅ 00-TALET STÅR STRÄNGNÄS DOMKYRKA ÅTER INFÖR ETT SPÄNNANDE PROJEKT för att utvecklas som församlingskyrka, stifts-kyrka och mötesplats. Återigen lägger man stor möda på att utveckla kyrkan för framtiden men med stor respekt för att bevara dess historia.

FOTO: PERNILLA EKLUND

HÄR KAN DU FÖLJA PROJEKTET:
www.svenskakyrkan.se/strangnas/domkyrkoprojekt

Förslag: Projekt Domkyrkoberget.
AART architects genom Markus Grieser/
Bach arkitekter genom Lone-Pia Bach.

Förslag: Projekt Domkyrkoberget.

PROJEKT DOMKYRKØBERGET

Aktörerna på domkyrkoberget vill arbeta för lärande, upplevelser och bildning till glädje och nytta för såväl enskilda som för samhällsgemenskapen.

GENOM ÅRHUNDRADENA HAR BYGGNADERNA PÅ DOMKYRKØBERGET, OCKSÅ DOMKYRKAN SJÄLV, FÖRÄNDRATS EFTER SKIFTANDE BEHOV. Domkyrkan, de övriga byggnaderna på domkyrkoberget och den yttre miljön bär på omfattande kulturella och estetiska värden. Med stor uppskattning av de värden som finns där redan nu vill man lägga ännu en

årsring till dem som är där sedan tidigare. Den befintliga bebyggelsen kan utvecklas och kompletteras på ett sätt som stärker platsens upplevelsevärden och funktion.

FÖR ATT DETTA SKA KUNNA SKE BEHÖVER DEN FYSISKA MILJÖN UTVECKLAS. Åren 2017–2020 genomfördes en internationell arkitekttävling. Vinnande förslag blev *Stora och små*

möten – för stora och små. Nu kommer förslaget att bearbetas ytterligare i samverkan mellan aktörerna vid domkyrkoberget, och de förberedelser som pågått sedan 2012 går nu in i en ny fas.

FLERA AKTÖRER PÅ DOMKYRKØBERGET:

SVENSKA KYRKAN

DOMKYRKØBERGET I STRÄNGNÄS HAR UNDER ETT MILLENIUM VARIT EN VIKTIG MÖTESPLATS FÖR KYRKAN.

Vid denna plats, där S:t Eskil led martyrdöden, kom det framväxande stiftets domkyrka att byggas. Kring den växte det fram ett sjudande liv med betydelse för hela samhället. Här samlades utbildning och förvaltning, inte bara för snävt kyrkliga ändamål. Domkyrkans rika gudstjänstliv stimulerade bildkonst och arkitektur, musik och skrivande.

I DAG ÄR DOMKYRKAN FÖRSAMLINGSKYRKA med regelbundet böne- och gudstjänstliv, öppen för enskilda besök och med plats för de stora högtiderna. Som varje församlingskyrka är den en hela livets kyrka: nya generationer tas emot i dopet,

Förslag: Projekt Domkyrkoberget.

människor ingår äktenskap och vi tar avsked av dem som lämnat oss. Många har därför en stark anknytning till domkyrkan. Som i varje församling samlas människor i alla åldrar för samtal om tro och liv, om vad det är att vara människa, och för att stötta varandra i utmanande livssituationer. Församlingen är en aktör inom kulturlivet, bland annat genom konstutställningar och ett rikt musikliv, och förvaltar ett levande kulturarv som är gemensamt för oss alla.

DOMKYRKAN ÄR OCKSÅ STIFTETS KATEDRAL. Geografiskt omfattar stiftet i stort sett landskapen Södermanland och Närke. Biskopens och stiftsorganisationens uppgift är att genom främjande och tillsyn stödja stiftets alla församlingar i sitt grundläggande uppdrag. Det sker bland annat genom fortbildningar, rådslag och utbyte av erfarenheter. I domkyrkan viges de som sedan sänds ut som präster och diakoner, här firas stora högtider och här arrangeras inspirerande möten. I domkyrkan har biskopen sin "cathedra", sin biskopsstol, och domkyrkan är en för stiftet viktig mötesplats och en symbol för kyrkans enhet.

SVENSKA KYRKANS VISION är att domkyrkoberget ännu mer än i dag ska fungera som en mötesplats för människors inspiration och mognad, för ett dynamiskt samspel mellan kyrkan och samhället i övrigt. Domkyrkoförsamlingen vill att de som möts för körsång i olika åldrar, i samtalsgrupper och på konfir-

mandträffar, vid sociala mötesplatser och kulturevenemang, och mycket mer, ska träffa varandra på en enda plats: domkyrkoberget. Så vill man skapa en dynamisk och gemenskapsbyggande mötesplats. Strängnäs stift vill skapa former för att ännu tydligare tillgängliggöra katedralen för alla stiftets församlingar som en naturlig mötesplats och ett centrum för den lokala kyrkans liv och utveckling.

TILLSAMMANS MED DE ANDRA AKTÖRERNA runt domkyrkoberget vill Svenska kyrkan arbeta för lärande, upplevelser och bildning till glädje och nytta för såväl enskilda som för samhällsgemenskapen.

EUROPASKOLAN

EUROPASKOLAN STRÄNGNÄS LIGGER I DE HISTORISKA KVARTEREN PÅ DOMKYRKBERGET. Strängnäs är en av Sveriges första skolstäder och Europaskolan nyttjar i dag flera av de gamla kulturbyggnaderna som under alla tider tillhört Strängnäs som skolstad och bildningscenter.

Europaskolan är en viktig aktör i utvecklingsprojektet och domkyrkoberget behåller därmed sin position som knutpunkt för kunskap och bildning.

TILL EUROPASKOLAN KOMMER GYMNASIEELEVER FRÅN HELA LANDET. Europaskolan har också ett nära samarbete med Uppsala universitet och sedan 2018 pågår ett omfattande fortbildningsprogram för lärare i Strängnäs. Syftet med fortbildningsprogrammet är att förstärka sambandet mellan skola och samhälle, med målet att

vidareutveckla Strängnäs som en bildningsstad, med kvalificerade akademiska utbildningar.

PROJEKT DOMKYRKBERGET SKAPAR ETT BILDNINGSCENTER med nya mötesplatser och möjligheter till verksamhetsöverskridande samarbeten. Här kan korsbefruktning ske mellan olika enheter och institutioner och området kommer att ytterligare berikas med akademisk kompetens och dynamik.

KUNGLIGA BIBLIOTEKET

KUNGLIGA BIBLIOTEKET (KB) ÄR HYRESGÄST I ROGGEBOGEN. De förvaltar där ett av Sveriges bäst bevarade stiftsbibliotek samt driver där sitt bokbinderi. I KB:s uppdrag ligger bland annat att göra boksamlingen mer känd och tillgänglig. Genom Projekt Domkyrkoberget vill KB tillsammans med övriga aktörer på berget vara med och skapa förutsättningar för verksamhetsöverskridande samarbeten som sätter boken i centrum. Ett exempel på sådana samarbeten är de pedagogiska projekt om skrivkonstens och böckernas historia som KB och domkyrkoförsamlingen ordnar för elever i årskurs tre sedan några år tillbaka. Under 2020–21 byggs en utrymningstrappa som gör det möjligt för KB att ta emot fler besökare.

HÄR KAN DU FÖLJA
PROJEKTET:
[www.svenskakyrkan.se/
strangnas/domkyrkoprojekt](http://www.svenskakyrkan.se/strangnas/domkyrkoprojekt)

Vi finns där Sverige växer

KILEN
KRYSSET

Sverige växer så det knakar. Kommuner och näringsliv har fullt upp att bygga bostäder och infrastruktur för inflyttande invånare och expanderande företag.

Vi hjälper dem genom att bygga och förvalta fastigheter på mark vi själva äger. Förutom lager-, kontors-, och logistikfastigheter erbjuder vi även bostads- och samhällsbyggnader samt 22 300 000 kvm mark att expandera på.

**Behöver ni plats för tillväxt?
Välkomna till Kilenkrysset!**

**0152-244 00
kilenkrysset.se**